

Tổ chức không gian phố đi bộ Tiên Yên dựa trên yếu tố mở rộng khai thác các giá trị Văn hóa di sản

Spatial organizing of Tien Yen pedestrian street based on the expansion factor exploiting cultural and heritage values

Vương Hải Long

Tóm tắt

Các tuyến phố đi bộ trong không gian công cộng của đô thị đóng một vai trò hết sức quan trọng trong tạo lập không gian và tác động đến các hoạt động khác. Với các giá trị văn hóa lâu đời của đô thị, chúng tạo nên sự hấp dẫn của nơi chốn, phục vụ nhu cầu đời sống hàng ngày của cộng đồng dân cư địa phương cũng như phát triển du lịch. Để khai thác hiệu quả, các khu vực công cộng, du lịch nổi tiếng thường mở các tuyến phố gần như cấm các phương tiện cơ giới hoạt động, chỉ dành cho đi bộ nhằm mục đích cung cấp khả năng tiếp cận tốt hơn cho người đi bộ, kết nối nhiều không gian để tăng cường hoạt động mua sắm và kinh doanh khác, cải thiện môi trường về thẩm mỹ, giảm ô nhiễm. Từ các kinh nghiệm tổ chức không gian tuyến phố đi bộ, kết hợp với các quan điểm về thiết kế không gian công cộng, đề xuất các giải pháp thiết kế không gian tuyến phố đi bộ ở Tiên Yên theo sáu yếu tố cấu thành thiết kế đô thị.

Từ khóa: Không gian phố đi bộ/ Tuyến phố/ Văn hóa di sản/ Kiến trúc cảnh quan/ Không gian công cộng

Abstract

Pedestrian streets in the urban public space play a very important role in creating space and influencing other activities. With the long-standing cultural values of the city, they create the attractiveness of the place, serve the daily life needs of the local community as well as develop tourism. For efficient exploitation, popular tourist and public areas often open streets and restrict motor vehicle operations to pedestrian only in order to provide better pedestrian accessibility, connecting many spaces to enhance shopping and other business activities, improving the environment in terms of aesthetics, and reducing pollution. From the experience of organizing the space of the pedestrian street, combined with the views on public space design, the author proposes solutions to design the space of the pedestrian street in Tien Yen according to six structural elements in urban design.

Key words: Walking street space/ Street/ Heritage culture/ Landscape architecture/ Public space

TS.KTS. Vương Hải Long

Bộ môn Công nghệ Kiến trúc, Khoa Kiến trúc
ĐT: 0903413441
Email: vhlmg68@gmail.com

Ngày nhận bài: 21/5/2020
Ngày sửa bài: 29/5/2020
Ngày duyệt đăng: 12/4/2023

1. Đặt vấn đề

Trong các đô thị, không gian công cộng đóng một vai trò hết sức quan trọng trong việc tạo lập không gian và tác động đến các hoạt động khác. Đặc biệt khu trung tâm của các đô thị có bề dày lịch sử thì không gian công cộng lại càng chứng tỏ giá trị trong cuộc sống đương đại. Với các giá trị văn hóa lâu đời, chúng phát huy vai trò tạo nên sự hấp dẫn của nơi chốn trong phục vụ nhu cầu đời sống hàng ngày của cộng đồng dân cư địa phương cũng như góp phần phát triển du lịch.

Để nâng cao hiệu quả khai thác, các khu vực du lịch nổi tiếng trên thế giới thường mở các tuyến phố gần như cấm các phương tiện cơ giới hoạt động, chỉ dành cho đi bộ nhằm mục đích cung cấp khả năng tiếp cận tốt hơn cho người đi bộ, kết nối nhiều không gian để tăng cường hoạt động mua sắm và kinh doanh khác, cải thiện môi trường về thẩm mỹ, giảm ô nhiễm không khí, tiếng ồn và xung đột giữa xe cơ giới với người đi bộ. Tuy nhiên, đôi khi việc chuyển một khu phố sang phố đi bộ hoàn toàn sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến người dân sinh sống trong khu vực đó, hạn chế hình thức giao thông cũng như một số hoạt động khác như văn phòng, giáo dục, y tế... Điều này có thể làm mất giá tài sản và buộc phải có sự chuyển dịch hệ thống công trình công cộng sang các khu vực khác hoặc làm gia tăng giao thông các khu vực xung quanh [1].

Tại Việt Nam hiện nay do chủ yếu các nhà dân bám vào tuyến phố và gần như chỉ có 1 mặt tiếp cận giao thông nên tất cả các hoạt động kết nối với bên ngoài chỉ duy nhất qua mặt tiền. Hơn nữa người dân cũng quen với việc lưu thông bằng phương tiện cá nhân, trong khi phương tiện giao thông công cộng còn chưa thuận tiện. Vì vậy mô hình tuyến phố đi bộ hoàn toàn sẽ tác động rất nhiều đến sinh hoạt đời thường của người dân sinh sống trong các căn nhà đó, nên ở Việt Nam mới chỉ mở các tuyến phố đi bộ hoạt động trong những khung thời gian nhất định.

2. Kinh nghiệm tổ chức các tuyến phố đi bộ trong các đô thị

* Một số khu phố đi bộ nổi tiếng trên thế giới

Tại các thành phố du lịch trên thế giới có rất nhiều tuyến phố

Hình 1. Không gian đi bộ tại các tuyến phố Châu Âu

Hình 2. Không gian đi bộ khu vực hồ Hoàn Kiếm

Hình 3. Không gian phố đi bộ Bùi Viện

đi bộ. Có thể điểm qua một vài các tuyến đường nổi bật như tuyến đi bộ bám theo các con kênh ở Amsterdam, Hà Lan; khu phố Latinh cổ kính ở Paris, các đường dạo qua những khu phố từ Sacré-Coeur tới Montmartre khu vườn Luxembourg; con đường băng qua cầu Pont de L'Alma và sông Seine dẫn đến tháp Eiffel.

Thành phố Edinburgh của Scotland cũng không quá rộng lớn, nên việc đi bộ khám phá trở nên cũng dễ dàng và thú vị. Munich là một thành phố có rất nhiều tòa nhà và kiến trúc trang trí đẹp, điều này tạo nên sự lý tưởng cho người đi bộ có thể ngắm nhìn trên đường đi. Trung tâm mua sắm ở Marienplatz có rất nhiều bảo tàng nghệ thuật để dừng chân thăm quan, cũng như rất nhiều quán cà phê vỉa hè, quán bar và nhà hàng để phục vụ du khách. Ngay thành phố Venice với các công trình kiến trúc xây dựng lâu đời cũng là một trong những nơi rất phù hợp cho việc tổ chức đi bộ để du khách có cảm giác chân thực về thành phố. Montreal cũng là nơi thân thiện với người đi bộ và xe đạp với hơn 20.000 nhà hàng và quán cafe trong thành phố và tất cả đều nằm cách nhau ở khoảng cách đi bộ rất ngắn. Thật dễ dàng để du khách đi bộ từ quán bar này sang quán bar khác, từ cửa hàng này sang cửa hàng khác trong khi khám phá thành phố.

* Một số tuyến phố đi bộ hoạt động hiệu quả ở Việt Nam

- Khu phố đi bộ Hà Nội: được đưa vào hoạt động ngày 1/9/2016, đến 31/12/2020, Hà Nội đã mở rộng không gian đi bộ phía Nam khu Phố cổ Hà Nội kết nối phía Bắc khu vực hồ Hoàn Kiếm. Thời gian hoạt động vào 3 tối cuối tuần (thứ 6, thứ 7 và Chủ nhật). Phố đi bộ không chỉ là nơi mọi người

tự do đi dạo, vui chơi, giao lưu, trò chuyện, mà còn là nơi diễn ra các trò chơi dân gian, hoạt động văn hóa nghệ thuật cá nhân tự phát hoặc được tổ chức. Trong thời gian hoạt động phố đi bộ, các khách sạn từ 3 sao trở lên, quán bar, nhà hàng tại khu vực hồ Hoàn Kiếm được mở cửa phục vụ đến 2 giờ sáng hôm sau. Phố đi bộ có bố trí các cây bán nước tự động, trạm phát wifi miễn phí. Sau 5 năm triển khai không gian đi bộ hồ Hoàn Kiếm và vùng phụ cận đã thúc đẩy phát triển thương mại, du lịch, kinh tế của quận Hoàn Kiếm nói riêng và thành phố nói chung. Lượng khách du lịch lưu trú đến quận Hoàn Kiếm và thành phố tăng nhanh, góp phần tăng thu ngân sách Nhà nước cho quận Hoàn Kiếm.

- Thành phố Hồ Chí Minh (TP. HCM) hiện có 2 phố đi bộ là phố Nguyễn Huệ và Bùi Viện. Phố đi bộ Nguyễn Huệ hoạt động từ tháng 4/2015, mỗi ngày có hàng nghìn người đến tham quan. Đây cũng là nơi tổ chức các lễ hội đường phố, diễu hành, đường hoa hàng năm mỗi dịp Tết đến Xuân về. Đối với phố đi bộ Bùi Viện hoạt động từ tháng 8/2017, đón hơn 1.000 khách tham quan, vui chơi vào những ngày cuối tuần, trong đó có nhiều du khách nước ngoài. Nhận thấy giá trị tích cực từ phố đi bộ mang lại cho ngành du lịch thành phố, đồng thời thêm địa điểm vui chơi giải trí với người dân, TP.HCM đã có đề án tổ chức mở rộng các tuyến phố đi bộ tại khu vực trung tâm tại quận 1 với diện tích khoảng 300 ha.

- Một số phố đi bộ ở các thành phố khác:

Tiếp theo mô hình tại Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh, các thành phố du lịch khác cũng đã lựa chọn mở các tuyến phố đi bộ mang tính đặc trưng của khu vực và cũng đã đạt được các kết quả nhất định, thu hút hoạt động của người dân và du khách.

3. Quan điểm cho tổ chức tuyến phố đi bộ gắn với không gian công cộng

Jan Gehl - kiến trúc sư và tư vấn thiết kế đô thị người Đan Mạch đã định hướng lại thiết kế thành phố theo hướng người đi bộ và người đi xe đạp để cải thiện chất lượng cuộc sống đô thị. Jan Gehl đã cổ biễn hoạt động công cộng trở thành động lực cho thiết kế đô thị, không gian đô thị có chất lượng cao là điều kiện tiên quyết để có được một cuộc sống đô thị phong phú cả về vật chất lẫn tinh thần. Ông đã đặt mục tiêu xây dựng Copenhagen trở thành thành phố đáng sống nhất trên thế giới, một thành phố bền vững, mà trong đó thông qua các không gian công cộng, mọi người đều được tham gia để có một cuộc sống đa dạng và độc đáo. Để hướng tới mục tiêu này, kế hoạch được cấu trúc theo ba thành phần chính: đi bộ nhiều hơn, dành nhiều thời gian hơn trong không gian công cộng và thoát ra khỏi "cái kén riêng" nhiều hơn. Chính điều này sẽ làm cho thành phố trở nên sôi động, thú vị và an toàn hơn, cũng như thúc đẩy hòa nhập xã hội.

Không gian công cộng của một đô thị hay tuyến phố đi bộ cần được thiết kế chủ yếu phục vụ các nhu cầu đa dạng của cộng đồng dân cư trong chính đô thị hoặc khu phố đó. Ngoài việc là nơi con người gặp gỡ nhau, trao đổi thông tin, chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm, cùng tận hưởng các dịch vụ tiện ích, tham gia các hoạt động chung, góp phần gắn kết cộng đồng, những người dân trong tuyến phố đi bộ cũng cần

được hưởng lợi từ các hoạt động chung. Thông thường các hoạt động của cộng đồng được phân cấp thành ba mức độ: 1. Hoạt động thiết yếu; 2. Hoạt động tùy chọn; 3. Hoạt động giao tiếp xã hội. Để đánh giá chất lượng của một không gian công cộng trong đô thị, theo tổng kết của Jan Gehl gồm 12 tiêu chí là: 1. An toàn giao thông; 2. An ninh đảm bảo; 3. Được bảo vệ tránh khỏi các tác động bất lợi của khí hậu – thời tiết; 4. Nhiều chỗ ngồi nghỉ chân; 5. Nhiều cơ hội dừng chân và nán lại; 6. Nhiều chỗ ngồi nghỉ chân; 7. Nhiều vị trí quan sát (cảnh quan + hoạt động); 8. Nhiều cơ hội giao tiếp; 9. Nhiều cơ hội vui chơi và tập luyện; 10. Quy mô thích hợp; 11. Tận hưởng sự dễ chịu – thoải mái mà không gian đem lại; 12. Trải nghiệm – cảm nhận tích cực từ các yếu tố vật lý của không gian. Các không gian công cộng có chất lượng nhất, đáp ứng được nhiều nhất những tiêu chí trên là quảng trường, công viên đô thị, không gian đường phố và khu vực ven sông [3].

Phố đi bộ Trần Phú ở TP Móng Cái

Phố đi bộ Nguyễn Phúc Chu, Hội An

Phố đi bộ chợ đêm, Đà Lạt

4. Đề xuất tổ chức tuyến phố đi bộ ở Tiên Yên

Từ các kinh nghiệm tổ chức không gian tuyến phố đi bộ trong nước và trên thế giới, kết hợp với các quan điểm về thiết kế không gian công cộng, có một số đề xuất để ứng dụng vào trong việc thiết kế không gian tuyến phố đi bộ ở Tiên Yên theo sáu yếu tố cấu thành của thiết kế đô thị.

- Hình thái dạng thức các ô phố, tuyến phố và cấu trúc đô thị: Với lịch sử thành lập đô thị lâu đời, tuy giai đoạn trước các phố cổ Tiên Yên chưa nổi tiếng như khu vực phố cổ Hà Nội, Hội An..., nhưng Bến Châu, Phố cũ cũng là những nơi tụ họp buôn bán sầm uất thời bấy giờ của cư dân miền biển Tiên Yên với các thương nhân châu Âu, châu Á và cũng là một khu vực thương mại nổi tiếng của vùng Đông Bắc. Phố cổ Tiên Yên đem đến bức tranh kiến trúc đa dạng, sự giao thoa giữa 2 nền văn hóa phương Đông và phương Tây. Trải qua bao thăng trầm của lịch sử, hiện nay các khu phố cổ chỉ

Phố đi bộ Nguyễn Đình Chiểu, TP Huế

Tuyến đi bộ Bạch Đằng, TP Đà Nẵng

Phố đi bộ chợ đêm, Phú Quốc

Hình 4. Một số phố đi bộ ở các thành phố khác ở Việt Nam

còn gần 40 căn nhà cổ còn sót lại, nằm rải rác ở các phố Thống Nhất, Lý Thường Kiệt, Hoà Bình, Quang Trung. Với đặc điểm các tuyến phố này bố trí song song với dòng sông, ít có các tuyến kết nối ngang nên hoạt động bị bó hẹp và biệt lập, thậm chí chưa khai thác được lợi thế sông Tiên Yên. Thị trấn Tiên Yên cũng như các đô thị khác ở Việt Nam thường thiếu các không gian quảng trường nên hoạt động cộng đồng ngoài trời bị hạn chế. Chính vì vậy để tăng sự hấp dẫn, tạo sự kết nối liên hoàn, trải rộng giữa các tuyến phố, cũng như giữa khu dân cư với dòng sông, cần phải mở các giao thông ngang hướng ra bờ sông. Cùng với đó là giải phóng một số công trình ít giá trị trên mảnh đất cuối phố Hòa Bình và Lý Thường Kiệt, kết hợp với việc di chuyển bến xe cũ để có thể có 1 không gian quảng trường dành cho các hoạt động cộng đồng.

- Nhận thức về những thành phần không thể thiếu của một địa điểm với những thuộc tính đi kèm như tỷ lệ, sự đa dạng, tính linh hoạt, hấp dẫn và sống động: Cần lựa chọn các điểm nhấn của hoạt động trên tuyến phố đi bộ, trong đó có các công trình của người Pháp như: nhà thờ ở phố Thống Nhất mang kiến trúc Gothic của người La Mã thể hiện ở mái nhà hình vòm cuốn, nay vẫn còn nguyên vẹn, biệt thự, nhà kiểm lâm trước đây hay những ngôi nhà, đình, chùa của người Hoa còn sót lại. Ngoài giao thông bộ, cần chú ý mở bến thuyền phục vụ nhu cầu du lịch, ngắm cảnh trên sông. Hiện thị trấn đã đang xây dựng tuyến đường ven sông, nhưng cần chú ý không chỉ xây dựng đường giao thông mà phải là tuyến kết nối các hoạt động dịch vụ thương mại. Khu vực quảng trường cũng sẽ là không gian kết nối của cuối phố cổ với các hoạt động văn hóa nghệ thuật cuối tuần cũng như sinh hoạt thể thao hàng ngày của người dân. Khu vực mặt nước chỗ đập tràn nếu có các giải pháp khai thác hợp lý cũng sẽ tạo sự hấp dẫn sinh động.

- Yếu tố xã hội bao gồm các hoạt động, thụ cảm và tâm lý người sử dụng: Các giải pháp cần nhấn mạnh tính cân bằng của cộng đồng thông qua các hoạt động và sự phối trộn của các hoạt động theo nhu cầu và theo thời gian. Nếu được tổ chức tốt, không gian công cộng sẽ thúc đẩy gắn kết xã hội và ngược lại. Tạo dựng các không gian công cộng trở thành một bộ phận gắn bó khăng khít với cấu trúc của một đô thị và luôn thể hiện rõ tầm quan trọng với người dân và du khách trên cả hai khía cạnh không gian và hoạt động. Không gian công cộng cần được nghiên cứu kỹ, được thiết kế bổ sung thường xuyên để thích ứng với những yêu cầu và điều kiện mới, tổ chức nhiều hoạt động phong phú và thích hợp, không chỉ phục vụ nhu cầu tại chỗ của cư dân mà còn thúc đẩy sự phát triển của du lịch và cả một hệ thống dịch vụ phục vụ du lịch, góp phần tạo ra “giá trị gia tăng” và đem lại lợi ích thiết thực cho cộng đồng.

- Yếu tố thị giác được đặc trưng bởi các loại hình thiết kế và tác động của các yếu tố tạo lập môi trường thị giác đến người quan sát khi họ hiện diện trong không gian công cộng, trong đó tỷ lệ đóng vai trò đặc biệt quan trọng. Với các tuyến

Hình 5. Đề xuất các vị trí không gian hoạt động cộng đồng ngoài trời ở Tiên Yên

Hình 6. Công trình Pháp xây dựng từ 1910 bên trong UBND huyện Tiên Yên [Tác giả]

Hình 7. Đề xuất khai thác không gian mặt nước tại đập Tiên Yên để tạo điểm nhấn

(xem tiếp trang 35)

$$\tau = \frac{M}{d_b d_c t_c} = \frac{132,03 \times 10^6}{430 \times 430 \times 8} = 89,3 \text{ N/mm}^2 < f_v = 120 \text{ N/mm}^2$$

Thỏa mãn các yêu cầu.

4. Kết luận và kiến nghị

Tính toán liên kết mặt bích theo tiêu chuẩn Trung Quốc rất chi tiết và đầy đủ, xét được các trường hợp ứng với điều kiện biên của ô bản mà tiêu chuẩn Việt Nam chưa có.

Việc áp dụng các tính liên kết này, đặc biệt là tính chiều dày mặt bích cho bài toán thiết kế, kiểm tra đối với sinh viên và kỹ sư xây dựng là rất thiết thực./

Tài liệu tham khảo

1. Tiêu chuẩn Việt Nam TCVN 5575:2012, “Kết cấu thép – Tiêu chuẩn thiết kế”, Nhà xuất bản Khoa học và Kỹ thuật, Hà Nội.
2. Phạm Văn Hội, Nguyễn Quang Viên và nnk (2010), “Kết cấu thép – Cấu kiện cơ bản”, Nhà xuất bản Khoa học và Kỹ thuật, Hà Nội.
3. Phạm Văn Hội, Nguyễn Quang Viên và nnk (2006) “Kết cấu thép – Công trình dân dụng và công nghiệp”, Nhà xuất bản Khoa học và Kỹ thuật, Hà Nội.
4. GB 50017-2003 Code for Design of Steel Structures 钢结构设计规范
5. CECS 102-2002 门式刚架轻型房屋钢结构技术规程

Tổ chức không gian phố đi bộ Tiên Yên...

(tiếp theo trang 7)

phố bàn cờ, cần tạo nên các không gian đóng – mở, chuyển đổi và linh hoạt. Vấn đề tỷ lệ trong thiết kế đô thị, cụ thể hơn là không gian công cộng trong đô thị, cũng đóng vai trò cực kỳ quan trọng trong việc làm cho các không gian công cộng trong đô thị đẹp hơn, hấp dẫn hơn. Các thiết kế kiến trúc đưa vào cần được thể hiện các mảng, khối, tuyến, diện tạo ấn tượng tốt cho cộng đồng.

- Chức năng đảm bảo đủ độ đa dạng và cung cấp nhiều sự lựa chọn cho người sử dụng: Khác với các nước châu Âu, đặc trưng tuyến phố đi bộ ở Tiên Yên nói riêng và Việt Nam nói chung cần vừa đáp ứng hoạt động thường ngày của người dân, vừa phục vụ các hoạt động công cộng vào thời gian cuối tuần. Tính linh hoạt và tính đa chức năng (đa dạng) cần được tích hợp vào việc tái phát triển không gian công cộng để đạt được bước tiến vượt bậc về chất được trông đợi. Vì vậy các hoạt động công đồng trên phố đi bộ chủ yếu khai thác các hình thức: vũ điệu của văn hóa nghệ thuật đường phố hay trải nghiệm các trò chơi dân gian thú vị như đi cà kheo, ô ăn quan, nhảy sạp, nhảy dây, đập niêu...; văn hóa ẩm thực độc đáo ở vùng đất này với nhiều món ăn đặc sắc như: Xôi ngũ sắc, thịt gà Tiên Yên, khau nhục, bánh gio... đặc biệt là món bánh gặt gù nức tiếng nhiều năm nay; mua sắm trong chợ đêm với các loại mặt hàng phong phú, đa dạng như quần áo, giày dép, đồng hồ, trang sức, đồ lưu niệm... Các ngôi nhà 2 bên đường sẽ hòa vào với vỉa hè, đường phố để tạo thành một không gian dịch vụ công cộng trải rộng. Bên cạnh đó, cũng cần tổ chức hệ thống hạ tầng phục vụ cho nhu cầu sinh hoạt của phố đi bộ như: điểm gửi xe ở phố đi bộ, các tiện ích công cộng, hạ tầng kỹ thuật điện, nước, wifi và xử lý vệ sinh môi trường... Hiện nay để phục vụ người dân đến tham quan vui chơi, thành phố Hà Nội đã phải thành lập 78 điểm trông giữ xe xung quanh khu vực phố đi bộ.

- Thời gian cần nhấn mạnh tính chuyển đổi của không gian theo thời gian, cũng như tính bất biến của một số thành phần, nhất là những gì đặc trưng, mang tính nhận diện: Ở một cấp độ cao hơn, không gian phố đi bộ còn cần mang những nét đặc trưng giúp con người nhận diện không gian và lưu lại trong ký ức hình ảnh về không gian ấy. Với thời gian tương tác đủ lâu, giữa không gian và con người còn nảy sinh tình cảm gắn bó. Không gian khi ấy mang giá trị tinh thần, được gọi là “tinh thần nơi chốn”. Mặc dù số lượng các ngôi nhà cổ còn lại không nhiều, nhưng việc chỉnh trang thiết

kế đô thị lại toàn tuyến phố cổ cũng sẽ giúp tạo các diện mạo đặc trưng hơn của cả khu phố. Với những thành phần điểm, diện và khối có thiết kế ở một mức độ nhất định, không gian công cộng kiến tạo diện mạo của một khu vực trong đô thị và góp phần định hình kiến trúc đô thị.

5. Kết luận và kiến nghị

Phố cổ Tiên Yên bắt đầu hoạt động từ tháng 8/2017 nhưng đã thu hút khách du lịch tham quan không chỉ bởi nét cổ kính của dãy phố mà còn bởi sự sôi động của “phố đi bộ” vào buổi tối cuối tuần [2]. Những ngôi nhà trong phố cũ ban ngày vốn yên tĩnh nhưng về đêm bỗng sáng rực bởi các đèn lồng nhiều màu. Tuyến phố đi bộ có điểm mạnh là kết nối nhiều không gian công cộng của một khu vực cũng như xâu chuỗi nhiều loại hình không gian công cộng với nhau nên cần được ưu tiên phát triển/tái phát triển trước, tạo đà cho những thay đổi tích cực hơn nữa của mạng lưới không gian công cộng xung quanh. Trong số các thành phần không gian tuyến phố đi bộ thì những không gian ít gắn với công trình (lòng đường, vỉa hè, khoảng không gian chuyển tiếp, không gian mở kề cận, không gian trên cao) dễ tác động nhất và đem lại nhiều hiệu quả rõ rệt, ngay lập tức, ... ít bị ràng buộc bởi các quy định nên sẽ là “xuất phát điểm” cho một lộ trình dài nhằm thay đổi thiết kế không gian công cộng về chất.

Để trở thành điểm đến hấp dẫn người dân, du khách trong và ngoài tỉnh đến với Tiên Yên hơn nữa cần có các đề án thiết kế không gian kiến trúc cảnh quan của các tuyến phố đi bộ nhằm nâng cao nhận thức, gắn kết cộng đồng trong nhịp đập văn hoá và sáng tạo của thị trấn, từng bước hiện thực hoá xây dựng các không gian sáng tạo, cộng đồng sáng tạo, nền kinh tế sáng tạo, phát huy các giá trị văn hoá truyền thống để phố cổ trở thành điểm dừng nghỉ yên tĩnh, một không gian mới lạ, đầy hoài niệm./

Tài liệu tham khảo

1. Nguyễn Quang Minh - Nguyễn Hải Vân Hiền “Tổ chức các tuyến phố đi bộ trên thế giới và kinh nghiệm phát triển không gian công cộng cho Hà Nội”, Tạp chí Kiến trúc số 05-2021.
2. <https://www.quangninh.gov.vn/donvi/huyentienyen>, Cổng thông tin điện tử huyện Tiên Yên.
3. Jan Gehl's “5 Rules for Designing Great Cities”, Achdaily December 16, 2016